

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 21-dikén, 1826.

Orosz Birodalom.

Minekutánna Estei Ferdinánd Ő K. Hercegsége a' folyó hónap' 2-dikán Petersburgban az egész Császári Familiától elbutsuzott és Miklós Császárt utóljára még egyszer a' parádéra kikísérte volna, azon napon délután az Orosz birodalom' fő városát oda hagyta és útnak indult, hogy azt Warschaun által Béts felé folytassa, a' melly Lengyel fő városba e' hónap' 12-dikén szerentsésen megérkezett. Kownóban, Cesarevits Konstantin Nagy Hercegnek egy Adjutánsa varta és fogadta ő K. Fő Hercegségét: Warschauban pedig tulajdon maga a' Nagy Herceg Cesarevits Konstantin fogadta a' K. Fő Herceget a' számára rendeltetett szálláson a' Királyi palotában.

A' Királyi Fő Hercegnek ott léte nézve, e' hónapnak 14-dikére nagy és fényes katona parádé vala rendeltetve.

Ő K. Fő Hercegsége 16-dikban szándékszott Warschauból Béts felé tovább indulni.

Herceg Wellington e' hónap' 2-dikán érkezett meg Petersburgba 's 3-dikban tartotta a' Császárnál, és Császárnénál, Udvara' nevében a' maga köszöntő audienziáját, mellyen a' Nagy Britannia és Irlandia' Királyának a' Miklós Császár' thrónusra lett üléséhez való szerentse' kívánását bemutatta.

Hasonlóképpen tselekedett Herceg Wrede a' maga Urának Baváriai Ki-

rály ő Felségének nevében, mindjárt azon napon a' mellyen Petersburgba megérkezett, t. i. Mártz. 1-sőjén.

A' Peterburgi Német ujság ezeket írja azon czeremoniákról, mellyek Moskauban a' Sándor Császár holt testének ott történt általhozattatásakor véghez mentek: — „

„Egy Kiküldöttség a' városhoz közel, Kolomens nevű falunak templománál fogadta a' Császári halottat, 's be kísérte a' templomba. A' következő napon reggeli 9 órakor kivitettek a' Császári Regáliák a' Kremelből, a' Cs. váról, a' város' azon kapujának sorompójához, mellyen a' Cs. koporsó behozatott, mellyeknek kivitettése illy rendel tetetett:

Elől ment egy negyed rész Svadron a' Kergapoli Dragonos Regimentből, ezt követték:

1. Egy hat lovas hintó, mellyen a' Sibiriai, Tauriai, és Grusiniai Koronák párnátskákra helyheztetve voltak —

2. Egy hat lovas hintó, a' Kasáni, Astrakani és Lengyel koronákkal, hasonlóképpen párnátskákon.

3. Egy hasonló hat lovas szekér (hintó) melyben a' Császári korona, a' birodalom' páltzája és almája vitettek.

A' serget hasonló negyed rész Svadron rekesztette-be ugyan azon Dragonos Reg.ből.

Hasonlóképpen Kiküldöttségek érkeztek ugyan a' kapunak sorompójához minden Tisztikaroktól. A' fegyveres sergek

azon utzákon, hol a' gyászos szekérnek el kellett menni, sorba állottak. A' Danilow nevű külső városban az úti szekérről leemelték a' koporsót, és az e'-vég-ré készített thrónus-menyezetű új gálaszekérre helyezték. A' sorompónál az említett Kiküldöttségek 's a' Papság liturgiával fogadták a' holt testet. Ezen kapunál három ágyúlövés által adatott jel, hogy a' harangok minden tornyokban vönattassanak-meg, melly közben a' bemenetel alatt a' Kiremeleiről minden minutumokban egy-egy ágyúlövés tétetett.

A' gyászos sereg illy rendel tette bemenetelet:

Első Osztály. Czeremoniamester Oberst Apuschkir lóháton fekete és feje fátyolos öv-kötővel. Egy Dragonyos Svadron. Egy Lovász-tiszt gyászban lóháton, Egy Dobos, ismét egy Lovász-tiszt; utánna a' Marschall; az Oldenburgi Zászló, azután a' zászlós paripa, mellyet a' Szevátsznak két Registrátorai vezettek. Itt következtek a' Ditmarseni, Stormari, a' Schleszwig-Holsteini (ez nagyon drága) Norwégiai, 's a' hadi veres, Zászlók, 's Császári Czímer, a' meghalt Császárnak igen drága készületű lovagló paripája, a' Tserkassiai, Kardini, Grusiniai, Iveri és Mstilawiai ezimeres zászlók, 's paripájik. (A' többi következik.)

Nagy Britania.

A' Londoni levelek szerént egy olly Elefántot kéntelenített agyon lövöldöztetni, Crosz, az Exeter-Shangében lévő híres Vad-gyűjteményeknek tulajdonosa, melly a' Londoni lakosoknak 17 észendőig volt időtöltési tárgya. Ezen Oriás-állatnak 11 lábnyom volt a' magasága; 10,000 fontot nyomott a' teste. Febr. 28-dikán maga a' tulajdonos lövöldöztette agyon, mint hogy szerentsétlenségtől lehetett miatta félni. Ezen állat egy ideig, idős-

ségének nevedésével mind szelídült 's az oktatást is könnyebben felvette, hanem későbbre tsak ugyan kimutatta olykorolykor, hogy nagyon boszszankodik, melynek oka nem lehetett egyéb, a' szünteleni bészárva létel. A' vas rostélyokat, mellyekkel lakhelye körül volt kerittetve, hoz az orrával széllyel törni, vagy egész testével neki dőlven kidönteni iparkodott. Olly időkbén tehát, midőn az e'-féle mérgeskedést rá-jöni tudták, eledelének kevesítése 's holmi orvosi szerek által gyengítették nagy erejét; hat uncia kenyésőt is beadtak egy-egy dósisban. Hanem egy időolta semmit nem használtak mind ezek az elővigyázatok; az állatra kettőztett mértékben rá-jött a' dühösködés; akár mint hízelkedtek néki a' gondviselőji, nem ügyelt rájok, 's megtsapni iparkodott őket az orrával. Udvarának földjére lefeküvén, fetrengett. Egyéb orvosi szerek nem használván, egérkövet tettek az ételibe, de ehez nem nyult hozzá; a' vasrostélyok kitérésén mind inkább inkább iparkodott.

Végezetre semmi egyéb orvosi szer nem vala hátra, hanem 14 puskást állított néki a' tulajdonos, kik addig tüzeltek réá, míg meg nem ölhették: hanem minnek előtte ezek a' munkához fogtak volna, elébb nagy hajó-köteleket hoztak, 's ezekkel a' vasrostélyokat összefonták, hogy annál erősebbek legyenek. Két Seborvosok is voltak jelen, kik azon helyeket mutogatták az Elefánt' testén, a' hol azt legkönnyebben megsebesíthetni gondolták. Mind a' 14-gyen egyszerre lőttek a' puskások; az ő első lövésseknek semmi jele nem látszott, az Elefánt se látszott ügyelni is rájok. A' lövés után mindenkor a' rostély mellett lévő házba vonták-bé magokat, 's megtöltvén puskájikat, úgy állottak ismét ki a' rostály mellé. A' második tűz-adásra is tsak lepattogtak az állat' bőriről a' golyobisok: hanem a' harmadik lövéssel a' füle' tövére czélozván,

már ekkor keserves ordítással jelentette fájdalmát a' szegény állat. Néhány golyobisok a' nyakába menvén-be, a' vére patk módjára kezdett folyni. Így folyván ez másfél óráig, 's a' nagy állatt 154 golyobisokat kapván, a' földre esett, a' hol egy karabélynak végére kötött kardal addig szurkálták, hogy egészen megölték, melly után az utzákon a' lövés' hallására özsze gyülekezett sokaságot, egy-egy forintért botsátgatták-bé a' tsuda állatnak szemlélésére. A' puskások 15 lépésről tették rá a' lövéseket. A' rostélyoknak kötelekkel lett megerössítettése nem volt szükség felett való, mint hogy utóbb annyira vitte a' dolgot az állat, hogy egy nagy vasrúdat 's az ajtót is kitörvén, a' levegő-be felhajtotta. Az a' golyóbis, a' melly megölte, mint észre lehetett venni, az oldala' tsontjai között nyomúlt-bé a' szívére 's úgy ölte-meg.

Ez a' legnagyobb Elefánt volt, mellyet valaha Európában láttak. Egy fogát még ifjú korában, a' másikat mostani dühöködésében a' rostélyon, törte-ki. A' szegény állatt minekutánna a' fején a' füle körül néhány golyobisokat kapott volna, mikor látta, hogy a' puskások eléállottak a' lövésre, elfordulván tőlök, a' hátulját fordította nekik. Mikor már nagyon el volt kínozva, oldalfélt feküdt a' rostélynak, melyre nézve a' gondviselők tartván, hogy addig iparkodik, még végre kidőjtven, kiszabadul, megdöfték egy nagyon hegyes karddal az oldalát 's azután nem mérészlett a' rostélynak dőlni. Home nevű híres bontzoló fogadta-meg a' tulajdonos, hogy a' nagy állatott felbontzolja.

A' kik arra figyelmeztek, hogy a' gyűjtemény béli egyéb Vadállatok mi módon fogják magokat a' lövöldözésnek hallására viselnt, azt vették eszékbe, hogy egyik se tett legkissebb nyughatatlan modzanást is, ki vévén azt a' Né ró nevű híres nyöstény Oroszlányt, melly, mint más

versben megirtuk volt, hat mézsáros kutyákon győzedelmeskedett. E' már most is viadalhoz látszott készü'ni; mérgeesen ráta a' serényit, 's farkával a' kalitzkája rostélyát kegyetlenül tsapkodta. Ezen Vadtulajdonosnak számára most ismét két Elefántok vagynak útban Bengalából London felé.

Az Ángliai nevezetesen Londoni pénzváltó és kereskedő nagy házak a' pénznek megfogyatkozása miatt okoztatott nagy ijedségből kezdik kinyugodni magokat, mellyet mindenek felett annak tulajdonítanak, hogy a' Kintstár' Cancellarius kinyilatkoztatta az alsó házban, hogy ezen alkalmazással nem fog a' Ministereknek szüksége lenni semmi költsönözésre, mivel hogy a' rendes jövedelemből, ha mindjárt valamivel kevesebbetskére telne is, mint az előbbeni esztendőbéli, tsakugyan elég fog lenni a' Státus' minden költségeinek kielégítettésekre.

Azt mondják, hogy a' Londonban lévő Kolumbiai Követ Hurtadó, a' maga meggyőződése szerént kinyilatkoztatta, hogy Bolívar semmi mozdulásokat nem fog tenni Brasilia ellen.

Francia Ország.

Végzete a' Párisi Aristarque nevű Ujság' felelő Redaktora ellen indittatott pernek, melly a' 22-dik számú M. Kurirnak 174-dik lapján az első hasábon félbe szakadt: — „

„Parquin, az Aristarque Felelő Redaktora' Védője, így felelt: „A' Kiadó azért nem nevezte-meg a' Madridi tudóst, hogy nem akarta kitenni az üldöztesre; a' formális Megmásolást pedig azért nem tselekedheti, hogy ő a' hibát, minden rossz célzás nélkül, tsak levelezőjéhez való bizakodásból ejtette; és hogy le-

het ott illy nagy summa birság pénzt kívánni, hol a' tett hiba által semmi kár-vallás nem okoztatott. — A' Parquin úr mentségeit az Ítélszék is helybe hagyta 's a' Vádlónak kívánságait vissza vetette, tsak arra ítélvén a' Redaktort, hogy a' per-költséget fizesse-meg, 's az ejtett hibát tsak ujjágában hirdesse-ki."

A' Követek' kamarájában hosszas és fontos vetélkedésekre adott okot mostanság az Ordonnán cz, melly által, mint emlékezhetünk tavaly, X-dik Károly Frantzia Király, S. Domingó szigetét függetlené tette, 150 millió Frankokból álló vált-ságért 's még holmi Frantzia országra nézve kedvező kereskedési ígéretekre nézve. Most ezen Ordonnántzot azért terjesztették a' Követek kamarája' elejébe, hogy azt ezen törvényhozó gyűlés is helybe hagyván, annál nagyobb Sanctio adattassék néki.

Ezen tárgyra nézve sok félek lévén a' gonolkodások, sok féle beszédek fordultak elé felette: — „S. Domingónak Emancipaltatása (így beszélt Bakot nevű tag) véghetetlen fontosságú kérdésekre adhat okot: „Illendő vala-e a' Bourbonok' Feje' Ministeriumához, hogy önn' maga nevében, a' világnak bámulására, egy rebellált' plánta-respublikáját függetlennek legelőbb megesmérjen? Ideje vala-e annak, hogy egy tsupa gyilkosságon, pusztításon és égetésen fundáltatott Fejedelmi függetlenség és tulajdon birtokosság megesmertessék? 's illet-e az egy illy ditsősségesen helyre állittatott Monárkhianak Ministériumához, hogy még azon időt is meghatározza, melyben Plántásaink' jussaiknak legitimussága megszüntetődjék? Nem leszen-e S. Domingó függetlenségének megesmérése a' mi egyéb plántatartományainkra 's még szomszédainkra nézve is ártalmas? 's nem fogja-e ezeknek elveszésüket is maga után vonni? Nem lehet-e ez

a' mi Szövetségesünknek (Spanyol Ország-nak) leg nagyobb mértékben veszedelmes? Nem úgy nézettethet-e ezen tselekedetünk, mint minden plánta-tartományi Systemának felfordittatására szolgáló jeladás? Mitsoda formálítások szerént 's környülállások között idegenittethetik-el a' Fejedelmi Jus valamelly tartományra nézve az ó és új világi törvények szerént? Nem szükséges-e végezetre az, hogy valamelly Európai szabad és kimívelt emberekből álló, de az anyaországtól elhagyatott vagy mostohán tartatott, 's a' más Hatalmasságoktól már szabadnak esmértetett tartomány' függetlenségének megesmérése, és egy olly Feketékből álló rabszolgák' Respublikájának emancipaltatása között, külömbiséget tegyünk?

Bordeaux városából nagy szerentsétlenségről hozott hírt a' Talegráf Párisba. A' rejtentő szerentsétlenség egy igen nagy tekintetben állott, több mint 80 esztendőt ért Lelki fő pásztort érdeklett, kinek neve Dübois-de-Lanzai, az elől-nevezett nagy város béli Érsek. A' szerentsétlenség ágya'-függőji meggyúladtak, 's a' láng hirtelen erőt vévén, a' szegény öreg' derekának alsóbb részeit kínosan özszeégették. A' tudósításnak elindulásakor igen veszedelmes állapotban volt.

Török Birodalom.

Minekutánna a' Törökökről és Görögökről sehol, se a' Közönséges sem egyéb nem Közönséges Ujságlevelekben, már régen semmit, még tsak a'-félét se olvastunk volna, hogy a' Görögök Tripolitzát vagy a' Törökök Messolongit megvették volna: Konstanzinápolyból, ma Mártzius' 20-dikán, egyszerre sok tudósításokat vévénk Febr. 25-dik napjáról, de a' mellyekkel már, mai leveleinkben nem szolgálhatván, tsak azt jegyezhetjük röviden belőlök ide: Hogy a' mit mi, előbbeni leve-

leinkben, a' Görögökről, nevezetesen az ő Jan. 27-dikén és 28-dikán eléfordúlt tengeri szerentsés verekedésekről írtunk, ezen Konstantzinpolyi tudósításban is, úgy szollván betű szerént mind meg valóságosított. — A' jövő pénteken bővebben.

Spanyol Ország.

A' Madridi Udvari Ujságban néhány olly Tisztitudósítások jöttek világ elibe, mellyek illy örvendetes felkiáltáson kezdődnek: „Éljen a' Király!”

Ezen Tiszti tudósítások között egyet az Orihnelai, Katona és Politikai Kormányozó a' Valencziai Fő Kapitányhoz Febr. 20-kán; másikat az Alikantei Kormányozó Febr. 22-dikén ugyan a' Valencziai Fő Kapitányhoz; harmadikat, ugyan az Orihuelai Kormányozó Febr. 23-dikán a' Hadi Ministerhez; negyediket a' Valencziai Fő Kapitány hasonlóképpen a' Hadi Ministerhez; az ötödiket is a' nevezett Fő Kapitány Febr. 25-dikén ugyan a' Hadi Ministerhez, irtak. — Mind ezekben az adatik elé környülállásosan, hogy valami 50 emberekből álló, nem jóban foglalatokodó Banda, a' melly ezen tudósításokban revolúziós Bándának neveztetik, 's Constituziós idő béli Bazan nevű Oberster által vezéreltetett, hogyan jött-el Gibráltárból, hogyan szállott-ki a' Spanyol partra, hogy foglalta ottel Guardamar nevű várost — 's mind ezek miként végződtek? — úgy tudniillik, hogy 2000, úgy nevezett Royálista Önként-vállalkoztak által meglepettettek, 's az ellenkező szél miatt a' tengeren el nem szaladhatván, nagyobbára elfogadtattak, 's mindnyájok agyon lövettettek.

Bécs.

Mártz. 18-dikáról illy tudósítást adott-ki az Udvari Ujság: — „A' Császár Ő Felsége egészségének állapotja legörvendetesebb. Ő Felsége a' múlt éjjelt és a' mai napot tellyes nyugodalommal töltötte.

Ismét Mártz. 19-dikéről: — „Császár Ő Felsége a' gyógyulásban naponként legkívánatosabb lépéseket teszen előre. Ő Felsége a' múlt éjtzaka félbeszakadás nélkül tsendesen aludtt; appetituse nagyon jó van; 's folytában olly jól érzi magát, mint tsak kívánni lehet.

Mártz. 20-dikáról: „Császár Ő Felsége gyorsan halad előre a' gyógyulásban: Alvása nyugodalmas, étele jó ízűn esik; 's ereje naponként nevededik.

Az Ő Felsége szerentsés meggyógyulására nézve legfelségesebb rendelésből, tegnap előtt, Mártz. 18-kán, délelőtti 11 órakor, a' Sz. István Érseki templomában, Te Deum énekléssel való Nagy Mise tartott, a' melly örvendetes hálaadó innepi ájtatosságon a' Cs. K. Fő Hercegek 's Fő Hercegnék is megjelentek. Misét a' Bétsi Érseki Fejedelem mondott, melly mellett a' kiállított katonaság és a' bástyákra kiszegeztetett ágyuk Szálvékat lőttek. Az egész Cs. K. Udvari Kar, a' Fő Udvari négy Stábok, minden polgári és katonai Tisztikarok, a' Bétsben találtató Generálisok 's egyéb Tisztek' serge megjelentek és részint a' Presbyteriumban részint a' templom' úgy nevezett hájójában foglalták-el a' számokra rendeltett helyeiket; hasonlóképpn jelen voltak az idegen Udvaroknak itt lévő Követségeik, kiknek számokra különös Tribunusi ülő helyek voltak helyheztetve. A' város lakosainak is olly nagy része özsze gyülekezett vala, a' mennyit ezen nagy templomkoránt is bé nem foghatott, melyre nézve a' népségnek tsak kevés része férkezhetett-be. A' közönséges estvéli ájtatosságok a' több templomokban is az Ambruszent énekléssel rekesztettek-bé, hol a' Hívőknek nagy sokasága özsze volt gyülekezve.

Mennél mélyebben megreszkettette vala a' haza' igen szeretett Atyjának gyermekeit az annak betses életét fenyegető veszedelem, annál nagyobb mértékben kimutatta magát minden szívekben az öröme és hálaadásnak érzése, midőn az Ő Felsége' meggyógyulásáról való örvendetes hír minden felé elterjedett, 's nem soká' egészen magokon kívül ragadta ezen Residentziának megilletődött minden rendű és rangú lakosait, a' melly elragadtatás a' belső szeretetnek az ingadozás nélkül való hűségnek, gyermeki vonzódásnak 's a' legjobb Monarkhához való tsatolódásnak legszebb és legfényesebb módon lett kitündököltetésére szolgált.

Soha ennél tisztábban, szívesebben, mélységesebben, 's lelkesebben nem inneplette a' hűséges alattvalók háladatos és örvendező szíve a' buzgó szeretetnek innepét.

Hasonló megillető módon nyilatkozta magát a' felbuzdult indulatoknak ezen kiömlése, a' játék színeken is, a' mellyek az Ő Felsége' terhes betegségének hírére a' jádást azonnal megszüntetvén, már most a' kedves híreknek megvalóságosulása után jádzó házaikat ismét megnyitván fényesen megvilágosították, 's ha valaha, most ugyan örömmel tele szívvel lélekkel éneklették a' theátrumi jádzó és néző gyülekezetek: „Tartsd-meg Isten Feren cz Császárt! Itt lehet egész világosságban szemlélni, hogyan nyilatkoztatta és önti-ki magát a' felbuzdult alattvalói igaz szeretet a' maga Atyja helyet lévő Fejedelme eránt!

Ezen elfelejthetetlen hálaadásnak és örvendezésnek, innepe, mindenkor a' legfényesebbek közzé fog tartozni azon Epokhák között, mellyek által az Austriai alattvalók' szerete magát már sok versben megkülömböztette.

A' Helvétzia Valláson lévő' gyülekezete is megfelelt ezen alkalmatossággal is valamint mindenkor alattvalói hívségének. E' hónapnak 14-dikén kezdvén az. ólta naponként való imádságokat tartott a' maga Imádkozó házában, a' Császár Ő Felsége' betses életének megtartatásáért, melly alkalmatossággal mindenkor tele volt a' szent ház az ájtatos hit'sorsosaival 's az Oskolai tanulókkal, mind addig, míg a' Mindenhatóknak könyörületességéből e' hónap 18-dikán, az Ő Felsége' sok millióktól szívszakadva ohajtott szerentsés meggyógyulása után, a' maga addig tartott esdeklő imádságait, innepi dicséret-énekklésekkel és hálaadásokkal, bevégezte.

Császár és Király Ő Felsége' kegyelmesen méltóztatott az Alsó Austriai Országási Elölülőt Báró Hochkircheni Reichmann August Urat, az ő 50 esztendőktől fogva tartó szolgálatai által szerzett érdemeinek megismeréséül, a' Sz. István M. K. Rend' Kommandátori keresztjével minden taxa nélkül megajándékozni.

Austriában Mártzius' elsőbb hetei szépen kezdtek vala kimutatni magokat, hanem most, nevezetesen ma reggeltől fogva ismét kemény téli időnk van; a' hó úgy esik, mint legkeményebb téli időben szokott.

*A' pénzfolyamat Mártzius' 18-dikán;
közép árr:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligázióji	88 1/16
Az 1820-béli sorsosok,	130 2/5
Az 1821-béli hasonlók,	113 9/10
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji,	44 1/2 forinton keltek, mind C. ben.
A' Bankó Aktziák keltek	1038 1/2 for. C. ben

Magyar Ország.

A' Posonyi Ujságlevelék' foglalata Mártz.

17-dik napjáról: — „

A' Császár Ő Felsége hirtelen történt megbetegedését illető tudósítások, itt is felettebb megrettentették vala nem tsak a' Posonyi népnek, hanem az Országgyűlésre itt özszesereglett Rendeket és Karaikat is, úgy hogy mindeneknek arczolatjokból kitettzene a' mély bánat és szomorkodás és mindenek minden szempillantásban azt tudakoznák egymástól: hogyan van a' Császár és Király' betegsége' állapotja? 's a' kérdezősködés mindenkor annak ohajtásán végződne: óh bár tsak meggyógyúlna 's hosszú életéhez ismét reménséget nyujtana. Mind ezek az érzések az Ő Felsége eránt viseltető tiszta és buzgó szeretetnek nyilvánóságos kiömlése: hanem hogy a' jó isten a' maga könyörületessége által népének ohajtásait a' jó Atyának és Fejedelemnek megtartása által annyival is inkább betölttse, az Ország' Primása Ő Hertzegsége három napokig tartandó imádságokat rendelt a' Szentségnek minden egyházakban való kitételével, még pedig úgy, hogy a' Posonyi Colleg. Egyházban a' Sz. Mise délelőtti 9 órakor tartatna 's az imádságok 12-tőig, délután pedig 3-tól 6-tig tartának. Az első napon úgy mint e' hónap' 15-dikén maga Ő Hertzegsége mondott Sz. Misét a' Veszprémi és Váczi Püspököknek szolgálatjokkal, a' hol az Ország Nádorispáoyával Ő Cs. Fő Herczegségével együtt, az Ország Rendjei és Karjai, Nemesség, a' Cs. K. katonai Rend 's minden Tisztikarok nagy számú közönséggel egyetemben jelen voltak. Az első napon a' theatromok is bezárva maradtak. Az imádkozást Magyar nyelven tette Primás Ő Hertzegsége.

„Mártz 16-dikán a' Colleg. Egyházban, Primás Ő Herczegsége is jelen lévén 's ál-

dást adván a' közönségre, 's mint az előbbeni napon minden előkelő közönségnek, Papságnak, Méltóságoknak Tiszti karoknak 's a' tanuló ifjúságnak és Professorainak megjelenések után, hasonló ájtatossággal ment véghez az Isteni tisztelet. Misét a' Posonyi Káptalan Praepostja Fő Tisztelendő Straiter József Úr mondott, 's az imádságok most is Magyar nyelven mentek véghez.

Az Országgyűlési Ülések minden napokon folytattatnak; Mártz. 15-dikén a' 75-dik, 16-dikán a' 76-dik Ülést tartatott; melyek között az elsőben a' kirendeltetett Országos Kiküldöttség' Javallatai olvastattak fel a' felállítatandó Magyar Akadémia eránt.

Nyitrán, ez esztendei Januarius 8-dikán meghalt Nagy Tiszteletű Guul János Úr, az Ájtatos Iskoláknak Szerzetes Papja, életének 72-dik, Szerzetességének 50-dik esztendejében. — Született Nagy-Váradon, és fiatal korában ezen hasznos, és munkás Szerzetbe lépven, Nagy-Károlyban, Kolosvárott, és Debreczenben, úgy Veszprémbe is majd az alsóbb, majd a' felsőbb Gymnasiumbeli Classisokat tanította: utóbb pedig Kolosvárott a' Királyi Lyceumban a' világ' közönséges historiáját 15 esztendeig nagy haszonnal tanította; és Hallgatóinak kedvéért „Chronologia Theoretico-Practica“ név alatt az idő számlálásról szép munkát készített, melly 1820-dikban ki is nyomtatott. Ő a' Szerzetben szép hivatalokat viselt; mert Kolosvárott Rector, és a' Convictus Regense 7 esztendeig volt; Váczon pedig mint Assistens, úgy Nyitrán is Assistens, és Rector volt. A' hol egészsége elgyengülvén, hasznos, és munkás életét bérekesztette, Szerzetes Társainak, és sok jó barátinak bánatjára.

E r d é l y.

Szamos-Ujvár. — Szamos-Ujvár Várbeli Jobbító Ház Commendánsa Méltóságos L. B. Josinczi Jó'sef Úr által az idén is egy különös buzgósággal Innepelettetett Felséges Urunknak Ditső Születése Napja, ugyan is Februáriusi hónapnak 12-dik napját megelőző estvén, a' Vár' kapuja felett lévő Nagy Bástya Frontispiciumán, egy igen Felségesen ragyogó, 800 métsékből álló Illuminatioval Kegyes Fejedelméhez igazán buzgó szeretét, és leg mélyebb tiszteletét kitündököltette. Vólt az épület felső részén egy 6 ölni hosszúságú tisztán ki tündöklő nagy betükből álló ez a' színes Irás:

ELSŐ FERENCZ CSÁSZÁR.

Ezen alól a' Ragyogó Nap fényes sugarait fel botsátván, mint egy azon fenn meg nevezett nagy Rend írást láztott ölelni; ezen Nap radiussai megett, egy nagy Szivárvány tündökölt, azon színeivel, valamint természetesen a' Nap szokta a' Szivárványt a' föld Lakossai Tájékaira ki botsáttani, melly Szivárványba felette meszsze látható nagy Ró'sa színű betükkal ezen Irás olvastatott:

ÉLETE SOKÁIG RAGYOGJON.

Ezen estvéli Illuminatio az el ragadásig díszesítette az Illuminatio felett lévő Épületnek egyik szobájában öszve gyült tizenkét mind Szerentsétlenekből álló Musikális Kar, (Szerentsétlen Bodor Péternek directiója alatt) kik válogatott Darabokat játszodván, mint egy láztatott jelenteni Felséges Uralkodónknak az fenyegető Időkön győzedelemmel való keresztülhatását, és nagyon ditsőséges leg szelídebb Uralkodását, dugva volt a' Vár kapuja eleje néző sokasággal, örömmel kiáltozták, a'

Vár Lakossaival együtt: **Éllyen Ferencz Császár.**

Februáriusnak 12-dik Napja fel tetzén, a' Vár legelsőbbben is azzal kívánta Idvezleni ezen Ditső Napot, hogy a' Vár Katonáji által 3-rom Salve lövöldöztetett. 9 órakor a' Vár Kápolnájában, leg szerentsésebb, 's még sokáig tartandó boldog Uralkodásáért, és az egész Örökös Monarchia' köz boldogságáért, a' Vár Rendes Káplánnya, Tisztelendő Lado Absolon által a' Te Deum Éneklés, Musikális Zengések, és Trombiták Harsogásai között elkezdődvén, a' Minden Uralkodók legfőbb Uralkodójának Szent Mise áldozat mutatott-bé, melynek főbb Részei alatt, a' Vár Katonái tüzelő fegyvereiből jelentették Felséges Apostoli Királyunknak Születése Napját.

Hogy pediglen annál emlékezetesebbé tégye ezen nagy napot mind maga Méltóságos Báró Commendáns Úr, mind pediglen ennek Érdemes szelíd Hites Társa jó tévő adakozásaikat sok positiokban megmutatták. Sok Uri Vendégeket meg vendégtelt, mely alatt számos poharak Felséges Császárunk, Császárnénk, Korona Örökös, 's több Érdemes Herczegek egészségéért Vivát kiálttozása között üresítettek ki, a' 36 számból álló Vár Katonái számokra is mérsékelt italt parancsolt a' fenn írt Commendáns Úr adattatni.

Végtére: a' Várban lévő ablakokis díszesen ki voltanak világosítatva: minthogy a' Vár Physicussa Fülöp Mihály Úr ablakjai egyenesen az Ország uttjára szolgálnak 6 ablakjait külömbféle rajzolatokkal Illumináltatta, a' Várnak pediglen egyik Arendátora Israelita Áron Mátyás generalliter a' Raboknak egy versen ingyen hús ételt adattatott.